

Single Resolution Fund 2017

Uitleg Premiesystematiek

Gedelegeerde Verordening 2015/63 van de Europese Commissie¹ schrijft nauwgezet voor hoe de bijdragen aan het Single Resolution Fund (SRF) berekend moeten worden. Dit document beschrijft stap voor stap deze berekening en sluit daarbij aan bij de bijlage die aan instellingen meegestuurd wordt bij de kennisgeving van de bijdrage. De bijdrage bestaat uit twee elementen: de contributiebasis en de risicoweging. De gegevens die nodig zijn om de berekening uit te voeren hebben als peildatum 31/12/2015 en zijn door de instellingen uiterlijk eind januari 2017 aangeleverd bij DNB. De Single Resolution Board (SRB) in Brussel berekend op basis van deze gegevens de bijdrage. Dit document bevat een uitgebreide toelichting op deze berekening. Hieraan kunnen geen rechten worden ontleend.

1. Contributiebasis

De contributiebasis wordt berekend op entiteitsniveau. De verordening onderscheidt twee verschillende contributiebases: de eenvoudige en de uitgebreide contributiebasis.

a. Eenvoudige contributiebasis

Allereerst moet de eenvoudige contributiebasis vastgesteld worden. De formule hiervoor is:

$$\text{Eenvoudige contributiebasis} = \text{Total assets} - \text{own funds} - \text{covered deposits}$$

Voor instellingen met een eenvoudige contributiebasis van minder dan €300 miljoen en een balanstotaal van minder dan €1 miljard is een vereenvoudigde contributiesystematiek van toepassing. Deze '**kleine instellingen**' betalen een forfaitair bedrag volgens de onderstaande staffel:

Eenvoudige contributiebasis	Lumpsum bijdrage
€0-€50.000.000	€1.000
€50.000.000-€100.000.000	€2.000
€100.000.000-€150.000.000	€7.000
€150.000.000-€200.000.000	€15.000
€200.000.000-€250.000.000	€26.000
€250.000.000-€300.000.000	€50.000

Een kleine instelling heeft in het template kunnen aangeven of ze ook een alternatieve bijdrage berekend wil hebben op basis van haar aandeel in het totaal (basic). In dat geval wordt deze bijdrage berekend en de voordeligste van deze twee opties (lump-sum of basic) opgelegd.

Voor alle kleine instellingen die een forfaitair bedrag betalen, **stopt de berekening hier**.

b. Uitgebreide contributiebasis

Hierna heeft de SRB gekeken of instellingen in aanmerking komen voor artikel 8(5) van Uitvoeringsverordening 2015/81². Dit artikel schrijft voor dat indien de eenvoudige contributiebasis meer dan €300 miljoen bedraagt en de totale activa minder zijn dan €3 miljard, er voor de eerste €300 miljoen aan contributiebasis een forfaitair bedrag van €50 duizend wordt opgelegd.

Indien een instelling voor deze behandeling in aanmerking komt, wordt de €300 miljoen van de contributiebasis afgetrokken en wordt het resterende bedrag meegenomen in de berekening.

Na de berekening van de eenvoudige contributiebasis, wordt de uitgebreide contributiebasis berekend. De formule hiervoor is als volgt:

$$\begin{aligned} \text{Uitgebreide contributiebasis} &= \text{eenvoudige contributiebasis} - (0,5 \times \text{intragroup liabilities}) - (0,5 \\ &\times \text{intragroup assets}) - \text{promotional loans} - \text{accounting value of financial derivatives (on balance)} \\ &+ \text{liabilities of derivatives contracts} \end{aligned}$$

¹ Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/63 van de Commissie van 21 oktober 2014 tot aanvulling van Richtlijn 2014/59/EU van het Europees Parlement en de Raad van wat de vooraf te betalen bijdragen aan afwikkelingsfinancieringsregelingen betreft.

² Uitvoeringsverordening (EU) 2015/81 van de Raad van 19 december 2014 tot vaststelling van eenvormige voorwaarden voor de toepassing van Verordening (EU) nr. 806/2014 van het Europees Parlement en de Raad wat vooraf te betalen bijdragen aan het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds betreft.

Hierbij geldt dat het minimumbedrag van de 'liabilities of derivatives contracts' gelijk wordt gesteld aan 75% van het bedrag aan 'accounting value of financial derivatives' (on-balance + off-balance)³. De aftrek voor promotional loans is alleen van toepassing voor instellingen die door de SRB zijn erkend als promotional bank. De aftrek voor intragroepsposities is alleen toegestaan voor zover de tegenpartij tot dezelfde groep behoort en deze ook in de EER is gevestigd.

Na berekening van de uitgebreide contributiebasis zijn er een twee mogelijkheden:

- Een instelling komt uit op een contributiebasis van €0 of lager. In dat geval wordt de bruto-bijdrage voor 2017 vastgesteld op €0, tenzij art 8(5) is toegepast, in dat geval is de bruto-bijdrage €50 duizend.
- Een instelling komt uit op een contributiebasis van >€0. De uitgebreide contributiebasis wordt meegenomen in de risicoweging (zie hieronder onder punt 2).

2. Risicoweging

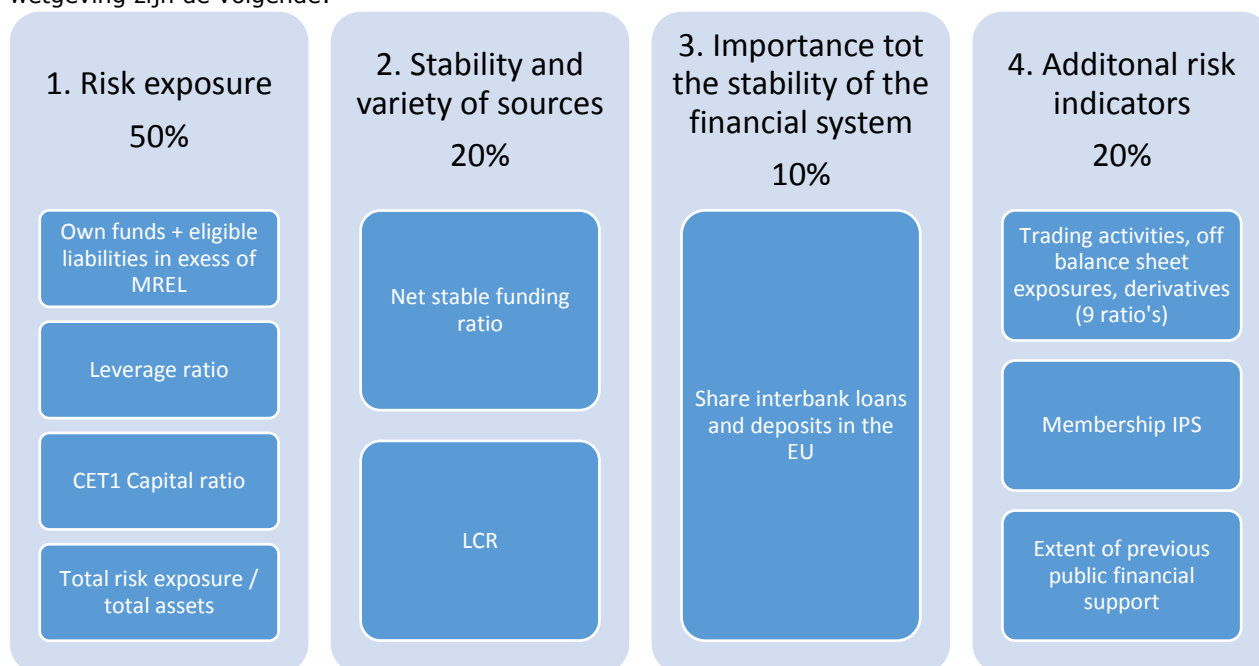
De contributiebasis moet gecorrigeerd worden voor risico. Kort samengevat wordt een instelling op een aantal factoren vergeleken met de andere instellingen. Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/63 schrijft gedetailleerd voor aan de hand van welke factoren en hoe de correctie voor risico plaats dient te vinden.

Sinds de overgang naar een Europees resolutiefonds (SRF) in 2016 wordt de risicoweging ook geleidelijk aan steeds meer gebaseerd op een Europese vergelijking in plaats van op een Nederlandse vergelijking. Voor 2017 is bepaald dat de risicoscore voor Nederlandse banken wordt bepaald voor 60% door middel van vergelijking met andere Europese banken en voor 40% door middel van vergelijking met andere Nederlandse banken.⁴ De komende jaren stijgt het percentage van de Europese vergelijking naar 100%.

De SRB heeft besloten om twee bijdragen uit te rekenen: een bijdrage op basis van een 100% vergelijking met Europese banken en een bijdrage gebaseerd op een 100% vergelijking met Nederlandse banken. Vervolgens worden deze, aan de hand van de verdeling 60%/40% samengevoegd tot één finale bijdrage.

a. Keuze risico-indicatoren

De Europese wetgever heeft bepaald dat de risicoweging moet bestaan uit vier pilaren, elk met één of meer risico-indicatoren. Per indicator worden de instellingen vervolgens met elkaar vergeleken, waar een score aan wordt gekoppeld. Deze vier pilaren en de risico-indicatoren die genoemd worden in de wetgeving zijn de volgende:

³ De zogenaamde 'derivative floor factor', zie artikel 5, lid 3 van de Gedelegeerde Verordening.

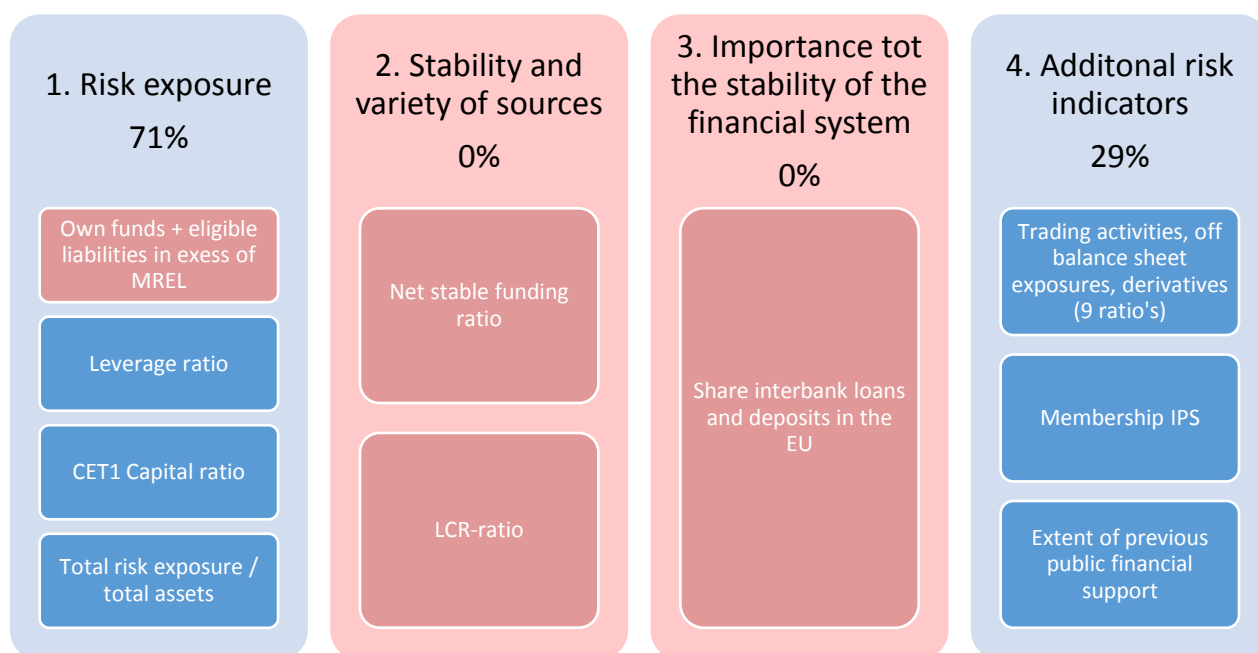
⁴ Artikel 8, lid 1, onder b van Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/81.

De SRB heeft als uitgangspunt om zoveel mogelijk indicatoren mee te nemen. In 2017 kan er echter geen gebruik gemaakt worden van de volgende vier indicatoren:

1. *Own funds + eligible liabilities in excess of MREL*; aangezien MREL nog niet vastgesteld is, kan deze indicator niet meegenomen worden.
2. *Net stable funding ratio*; deze ratio is nog niet vastgesteld en kan daarom in 2017 nog niet gebruikt worden in de contributieberekening.
3. *LCR*; De LCR is beschikbaar, maar nog niet geheel geharmoniseerd in de Eurozone. Vanwege het bewaken van het *level playing field* is deze indicator ook uitgezonderd van de risicoweging.
4. *Share interbank loans and deposits in the EU*; ook deze indicator is niet geharmoniseerd en wordt vanwege die reden buiten beschouwing gelaten.

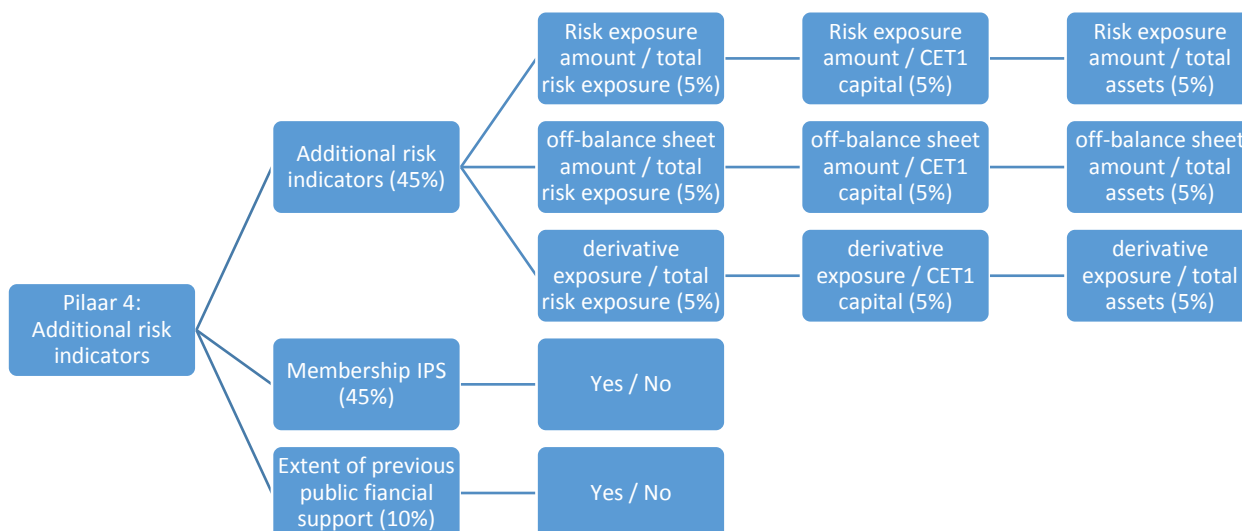
Na het vervallen van de vier indicatoren, zijn de overige indicatoren en pilaren herschaald. Pilaar 1 weegt nu mee voor 71%, pilaar 4 voor 29%.

De volgende figuur maakt inzichtelijk welke pilaren vervallen zijn (rood) en welke meegenomen zijn in de risicoweging 2017 (blauw):

Pilaar 1 omvat na de aanpassingen drie ratio's, welke alle drie voor 33,33% meewegen in het totaal van pilaar 1.

Pilaar 4 bestaat uit drie factoren: een staatssteun-factor, een factor voor lidmaatschap aan een *Institutional Protection Scheme (IPS)* en een factor voor *risk exposure amount, off-balance sheet amount* en *derivative exposure*. Deze laatste factor is uitgewerkt in negen indicatoren. De weging van de indicatoren in pilaar 4 is op de volgende pagina weergegeven. Ten aanzien van IPS-lidmaatschap en de staatssteun-factor geldt een binaire keuze: 'YES' of 'NO'. Geen één Nederlandse instelling is lid van een IPS. De staatssteunfactor is van toepassing indien een Nederlandse instelling voldoet aan de voorwaarden hierdoor zoals vastgelegd in artikel 6, lid 8 van de Gedelegeerde Verordening.

b. Berekening risico-indicators en buckets

Onder (a) is vastgesteld dat er 14 risico-indicatoren actief zijn (drie indicatoren bij pilaar 1, elf indicatoren bij pilaar 4). Bij iedere risico-indicator hoort een formule hoe deze berekend kan worden. Voor iedere instelling die geen forfaitair bedrag betaald (zie onder 1) wordt eerst berekend wat de uitkomst van deze formules is (bijvoorbeeld: *risk exposure/CET1-capital*).

De uitkomst van deze formules worden daarna gerangschikt van laag naar hoog. Hierna wordt het aantal buckets berekend. Deze buckets zijn het aantal groepen waarover de instellingen verdeeld worden. De verordening bepaald dat er per risico-indicator een berekening moet worden gemaakt ten aanzien van het aantal buckets. Voor elke risico-indicator in pilaar I en pilaar IV is dit gedaan door de SRB, waarbij gebruik gemaakt is van formules uit de Gedelegeerde Verordening.⁵

Het aantal buckets is berekend voor het Europese deel en voor het Nederlandse deel. In 2016 is het aantal buckets bij het Europese deel vastgesteld op 14 tot 21, afhankelijk van de indicator. Bij het Nederlandse deel is het aantal buckets 9 tot 10, afhankelijk van de indicator.

Alle instellingen zijn hierna, per risico-indicator, evenredig verdeeld over de beschikbare buckets. Hierdoor zitten er in elke bucket evenveel instellingen. In 2017 waren 47 entiteiten bijdrageplichtig aan het SRF, waarvan 43 deelnamen aan de risicoweging. Nadat elke instelling voor elke risico-indicator ingedeeld is in een bucket, worden de buckets gescoord. Dit wil zeggen dat er een getal tussen de 1 en 1000 aan gehangen wordt. Hiervoor wordt de volgende formule uit de Gedelegeerde Verordening gebruikt:

$$\text{Risicoindicator instelling } A = (1000 - 1) \times \frac{\text{nummer bucket met instelling } A - \text{nummer laagste bucket}}{\text{nummer hoogste bucket} - \text{nummer laagste bucket}} + 1$$

De formule zorgt ervoor dat de instellingen in de hoogste bucket, dus met de hoogste ratio, score 1000 krijgen. De instellingen in de laagste bucket, dus met de laagste ratio's, krijgen score 1. De overige instellingen zitten hier tussenin.

Afhankelijk van de ratio (is het een goed teken als een instelling in de hoogste bucket zit of juist niet⁶) wordt vervolgens in sommige gevallen het teken omgedraaid en wordt de 1000 een 1 en de 1 een 1000.⁷ Nadat de omkering van het teken is toegepast, wil een hoge score op een indicator zeggen dat er sprake is van een laag risico.

⁵ Deze formule is te raadplegen in bijlage 1, stap 2 van de Gedelegeerde Verordening 2015/63. Vanwege de complexiteit is deze niet vermeld in dit document.

⁶ Het is bijvoorbeeld vanuit een toezichtperspectief gunstig als een instelling een hoge Tier1-ratio heeft, maar niet gunstig wanneer een instelling een hoge Total risk exposure/total assets-ratio heeft.

⁷ Voor welke ratio's dit geldt, is opgenomen in bijlage 1, stap 4 van de Gedelegeerde Verordening.

c. Berekening risicoweging

Nadat alle instellingen, zowel voor het Nederlandse als Europese deel per risico-indicator verdeeld zijn over de buckets en hier ook een score voor hebben gekregen afhankelijk van de bucket, worden de scores per pilaar samengevoegd. Hierbij wordt rekening gehouden met de weging van de verschillende risico-indicatoren in de pilaar, via een gewogen rekenkundig gemiddelde.

Hiervoor wordt de volgende formule gebruikt (in dit voorbeeld pilaar 1):

$$\text{Score pilaar 1} = \frac{1}{3} \times \text{score leverage ratio} + \frac{1}{3} \times \text{score CET1 capital ratio} + \frac{1}{3} \times \text{score} \frac{\text{total risk exposure}}{\text{total assets}}$$

Nadat voor iedere instelling voor beide pilaren de score is berekend, worden de scores van de twee pilaren samengevoegd tot één score via een gewogen meetkundig gemiddelde. Hierbij wordt de weging van de pilaren in acht genomen. In 2017 was de formule hiervoor:

$$\text{Indicator totaal instelling A} = \text{score pilaar I instelling A}^{0,714} \times \text{score pilaar IV instelling A}^{0,286}$$

Deze formule zorgt wederom voor een getal tussen de 1 en de 1000. Een hoog getal betekent een laag risico, een laag getal betekent een hoog risico. De totale indicator wordt vervolgens nog herschaald door de volgende formule:

$$\text{Herschaalde indicator instelling A} = 1000 - \text{Indicator totaal instelling A}$$

Na deze herschaling betekent een laag getal tussen de 1 en 1000 juist een laag risico en een hoog getal een hoog risico. De herschaalde indicator wordt tot slot getransformeerd tot een risicofactor, een getal tussen de 0,8 en 1,5. Hiervoor wordt de volgende formule gebruikt:

$$\begin{aligned} \text{Risicofactor instelling A} &= (1,5 - 0,8) \\ &\times \left(\frac{\text{herschaalde indicator instelling A} - \text{minimum herschaalde indicator alle instellingen}}{\text{maximum herschaalde indicator alle instellingen} - \text{minimum herschaalde indicator alle instellingen}} \right) + 0,8 \end{aligned}$$

Deze formule resulteert voor alle instellingen in een getal tussen 0,8 en 1,5. Hierbij staat 0,8 voor het minst risicovol en 1,5 voor het meest risicovol. Het is mogelijk dat de factoren voor het Nederlandse deel en het Europese deel van elkaar afwijken.

3. Contributiebedrag kredietinstellingen

Op basis van de uitgebreide contributiebasis (zie onder 1) en de risicofactor (zie onder 2) kan de bijdrage berekend worden. Eerst heeft de SRB de *weighting factor for risk and size* berekend. Dit geeft het aandeel van de contributiebasis van een instelling in het totaal van risicogewogen contributiebases aan. De hiervoor gebruikt formule is:

$$\text{Weighting factor for risk and size} = \frac{\text{Uitgebreide contributiebasis instelling A}}{\sum (\text{Uitgebreide contributiebasis} \times \text{risicofactor}) \text{ alle instellingen}}$$

Hierna is de *weighting factor for risk and size* in de volgende formule gebruikt om de bruto bijdrage vast te stellen:

$$\begin{aligned} \text{Bijdrage risicoweging instelling A} &= \text{Risicofactor instelling A} \times \text{weighting factor for risk and size} \times \text{totaal te innen 2017} \end{aligned}$$

In deze formule wordt de risicofactor van een instelling vermenigvuldigd *weighting factor for risk and size*. Hiermee is het aandeel van een instelling in het totaal duidelijk. Door vervolgens dit aandeel te vermenigvuldigen met het bedrag wat dit jaar opgehaald moet worden, wordt de bijdrage berekend. Het op te halen bedrag (de doelomvang) is voor het Nederlandse deel €598.117.952,29 en voor het Europese deel €7.039.723.338,04.

Nu is de bijdrage voor de risicoweging bepaald. Hierna dient de berekende bijdrage, indien van toepassing, nog opgeteld te worden bij de bijdrage van €50 duizend die instellingen betalen met een contributiebasis van meer €300 miljoen en *total assets* van minder dan €3 miljard (zie onder stap 1).

Jaarbijdrage instelling A = bijdrage Risicoweging instelling A + €50 duizend (indien van toepassing)

De uitkomst van deze som is de bijdrage die vermeld wordt op de kennisgeving als bruto bijdrage.

4. Van bruto naar netto bijdrage

De brutobijdrage wordt, indien van toepassing, nog gecorrigeerd voor drie factoren om tot de netto bijdrage te komen. De eerste correctie die wordt doorgevoerd is de aftrek van 1/7 van het resterende betaalde bedrag aan bijdrage voor het Nationaal Resolutiefonds in 2015. Met de overgang van de *Bank Recovery and Resolution Directive (BRRD)* naar de *Single Resolution Mechanism verordening (SRM-verordening)*, is besloten gedurende opbouwperiode van het SRF (2016-2023) rekening te houden met de al betaalde bijdragen in 2015. Deze worden gedurende de opbouwperiode in gelijke delen afgetrokken van de bruto bijdrage. In 2016 is 1/8 van de bijdrage in mindering gebracht, in 2017 is het 1/7 van het restant.

De tweede correctie die wordt toegepast is de correctie die ontstaat door een mogelijke herrapportage van de gegevens die in 2015 zijn gebruikt ter vaststelling van de bijdragen. Indien deze gegevens geherrapporteerd worden, verplicht de regelgeving de bijdrage te herberekenen bij de eerstvolgende inning te corrigeren. Hetzelfde geldt voor de derde correctiepost, deze is van toepassing indien gegevens die ten grondslag liggen aan de 2016 bijdrage zijn geherrapporteerd.

Na deze correcties resteert de netto-bijdrage.